

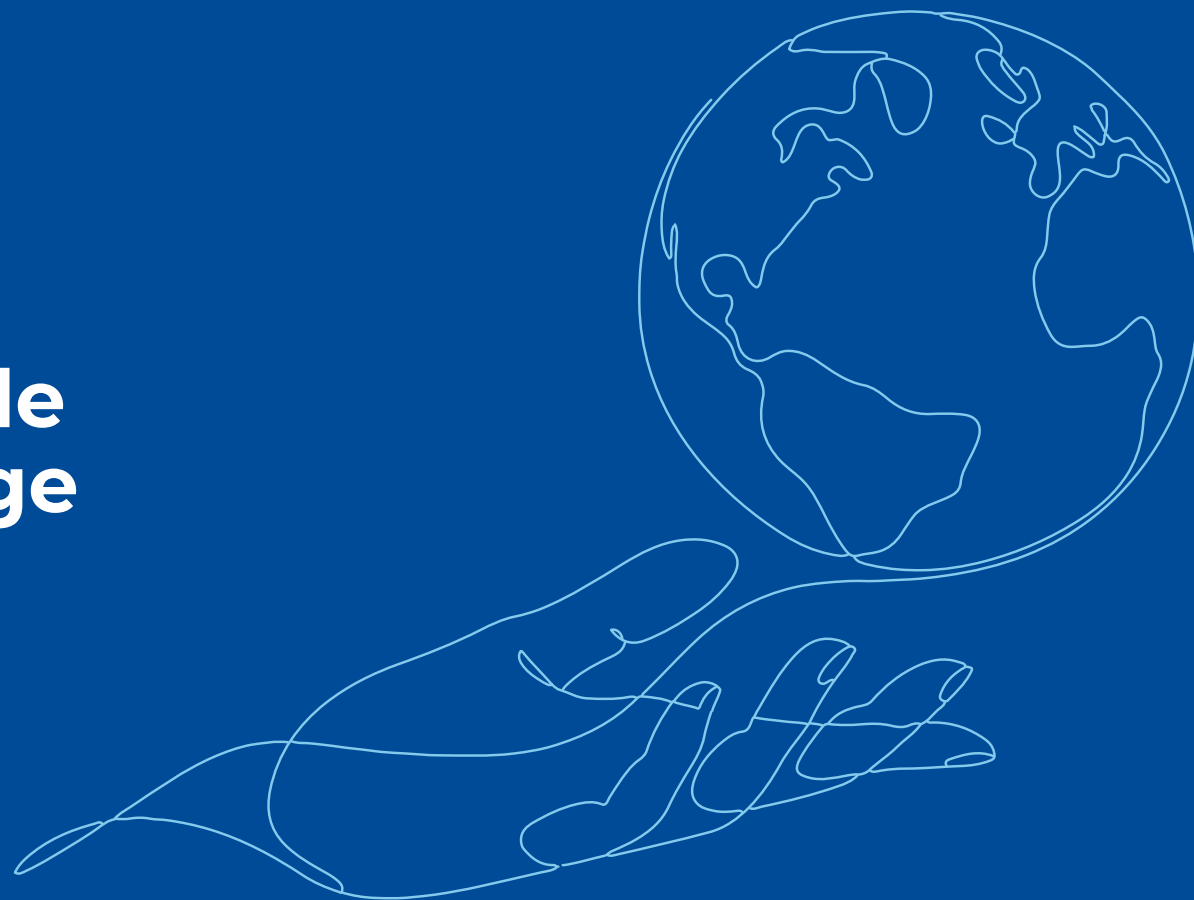

29-01-2024

Modernisering van de milieueffectrapportage

SCB – studiedag LeuVeM

Michiel Boodts

Inhoud

1. Rechts- en beleidskader
2. Doelstellingen en aanpak van de modernisering
3. Wijzigingsdecreet MER
4. Expertisecentrum MER

1. Rechts- en beleidskader

Rechtskader

- Europese richtlijnen:
 - Richtlijn 2001/42/ EG van 27 juni 2001 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's
 - Richtlijn 2014/52/EU van 16 april 2014 tot wijziging van de Richtlijn 2011/92 betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particulier projecten
- Vlaams rechtskader:
 - Titel IV van het Decreet Algemene Bepalingen inzake Milieubeleid van 5 april 1995 (afgekort "DABM")
 - Decreet van 1 juli 2016 tot wijziging van de regelgeving van ruimtelijke uitvoeringsplannen teneinde planmilieueffectrapportage en andere effectbeoordelingen in het planningsproces voor ruimtelijke uitvoeringsplannen te integreren door wijziging van diverse decreten
 - Uitvoeringsbesluiten o.m. Besluit van de Vlaamse Regering (BVR) van 10 december 2004 houdende vaststelling van categorieën van projecten onderworpen aan de milieueffectrapportage (afgekort "Project-MER-besluit")

Beleidskader

- Vlaams regeerakkoord 2019 – 2024:

“We evalueren de MER-verplichting en de erkenning en rol van de MER-deskundige, waarbij in overeenstemming met de richtlijn een milieueffectbeoordeling wordt beoogd op maat en ter verbetering van het plan of project. We schaffen de richtlijnboeken af en focussen de rol van Team MER enerzijds op die plannen en projecten met een belangrijke Vlaamse dimensie en anderzijds op de opbouw van een MER-kenniscentrum. De erkende MER-deskundigen nemen deze rol op voor andere plannen en projecten met een MER-verplichting. We maken werk van een kader inzake plan-MER-plicht waarbij we duidelijkheid verschaffen inzake plan-MER voor beleidsdocumenten, regelgeving, strategische en sectorale plannen. We bekijken of en hoe in uitvoering van de Europese richtlijn de MER en de passende beoordeling kan worden vereenvoudigd.”

- Beleidsnota Omgeving 2019 – 2024:

- SD 1. Naar een samenhangend omgevingsinstrumentarium
- OD10. Inzetten op een vereenvoudigde en kwalitatieve milieueffectrapportage

- Conceptnota “Modernisering MER” meegedeeld aan de leden van de Vlaamse Regering op 11 februari 2022 (VR 2022 1102 MED.0046/2Bis)

2. Doelstellingen en aanpak modernisering

Doelstellingen

MER als belangrijk instrument om plannen en projecten kwalitatiever, robuuster en duurzamer te maken

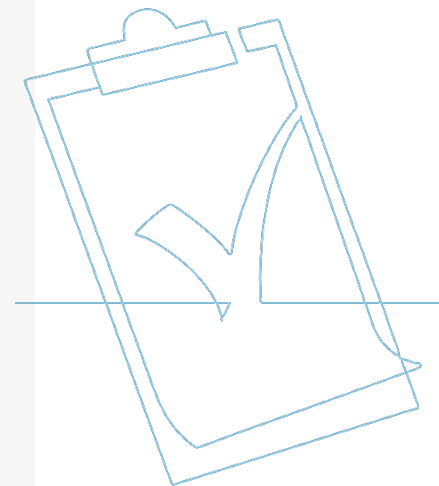
Vereenvoudiging zonder in te boeten op kwaliteit

Gedeelde verantwoordelijkheid / Eigenaarschap

Aanvullen en verbeteren lacunes/fouten

Aanpak modernisering

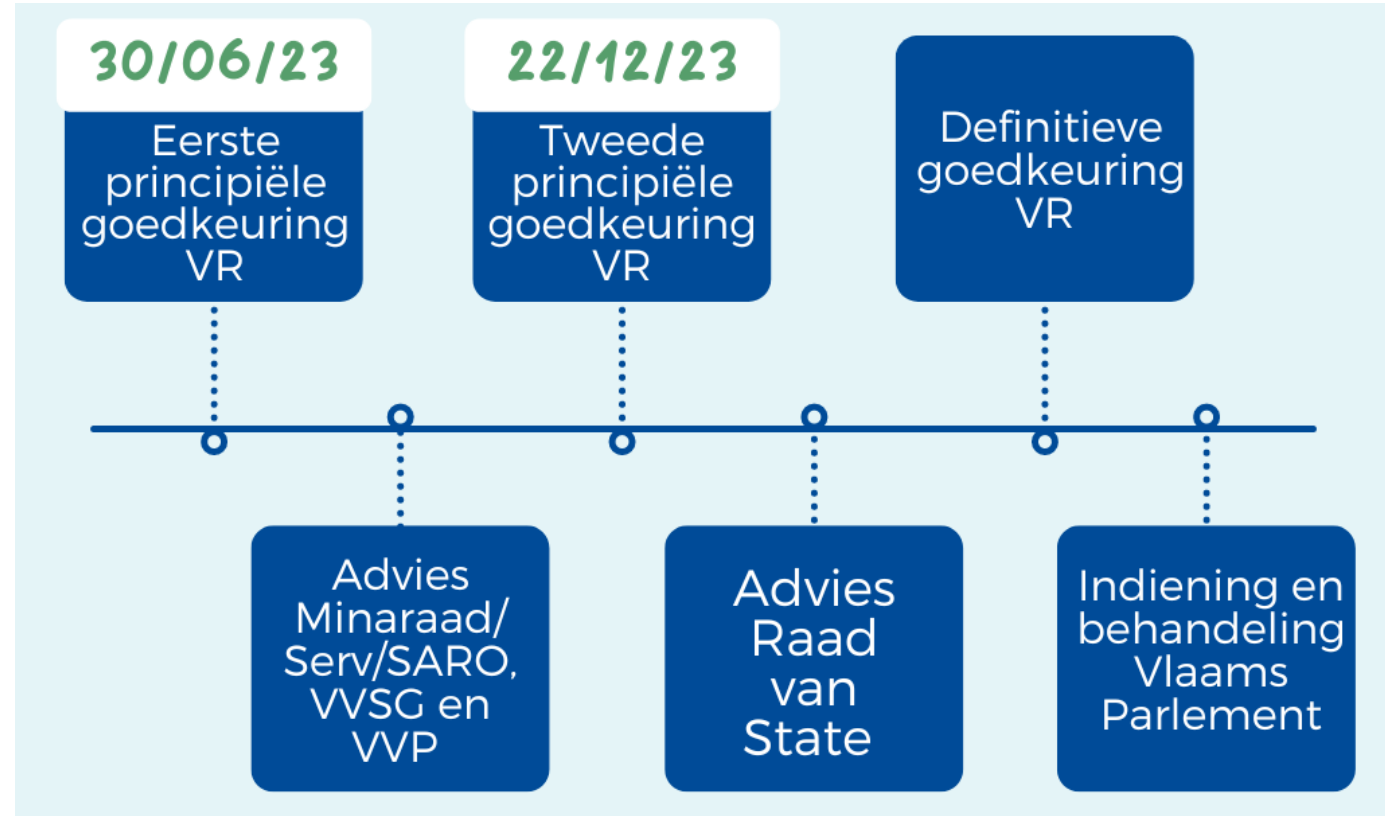
- ✓ Wijziging regelgevend kader (Wijziging DABM en BVR's)
- ✓ Kennisdeling, kwaliteitsborging en organisatie (Expertisecentrum, erkenningen,...)
- ✓ Digitalisering
- ✓ Netwerk en communicatie

3. Wijziging DABM

Wijziging DABM (1)

- Stand van zaken:

- Nood aan uitvoeringsbesluiten
- Inwerkingtreding

Wijziging DABM (2)

Uitgangspunten

- Algemeen
 - Geen goldplating
 - Rechtspraak
 - **Tegemoetkomen aan de ingebrekestelling EU Commissie (grensoverschrijdende effecten en ter beschikking stellen van adviezen)**
- Vereenvoudigen
 - **Afschaffen MER-ontheffing**
 - Screening essentie en sneller duidelijkheid – screeningstool
 - Procedureel geen dubbele adviesvragen of inspraak (geen verplichte inzage scopingsadvies (optioneel))

Wijziging DABM (3)

Uitgangspunten

- Maatwerk en efficiëntie
 - **Belang van scoping: focus op essentie en proportioneel**
 - **Integratie MER in besluitvormingsproces plan of project**
 - Mogelijkheid van wijziging van MER tijdens de procedure (mits respect inspraak – geen automatische stopzetting bij afkeuring)
 - Hergebruik van informatie MER en geen dubbele beoordelingen
- **Kwaliteitsborging**

Wijziging DABM (4)

Ingebrekestelling EU COM

- Ingebrekestelling raadpleging bij grensoverschrijdende effecten
 - Alle adviezen publiek beschikbaar (MER-platform)
 - Verplichting om andere lidstaten en gewesten op de hoogte te brengen van beslissingen bij grensoverschrijdende effecten
 - Procedure opnemen hoe Vlaanderen moet omgaan met grensoverschrijdende raadpleging

Wijziging DABM (5)

Afschaffen MER - ontheffing

- Bijlage II van project-MER-besluit: Gemotiveerd verzoek tot ontheffing van MER-plicht
- Afschaffen bijlage II → verschuiving naar:
 - bijlage I (van rechtswege MER-plichtige projecten)
 - Bijlage III (screeningsplichtig - onderzoek geval per geval)
- Vereenvoudiging:
 - Ontheffing = quasi MER
 - Geen VETO Team Omgevingseffecten
 - 3→2 m.e.r.-procedures

Wijziging DABM (6)

Scoping

- Focus op relevante milieueffecten en disciplines – doelstelling plan- of projectvoornemen
- Verantwoordelijkheid van initiatiefnemer / MER coördinator/deskundigen + ondersteuning van Team Omgevingseffecten /Expertisecentrum MER
- Overlappende beoordeling vermijden
- Scopingsadvies + mogelijkheid tot geïntegreerd scopingsadvies
- Geen verplicht raadpleging – wel optioneel

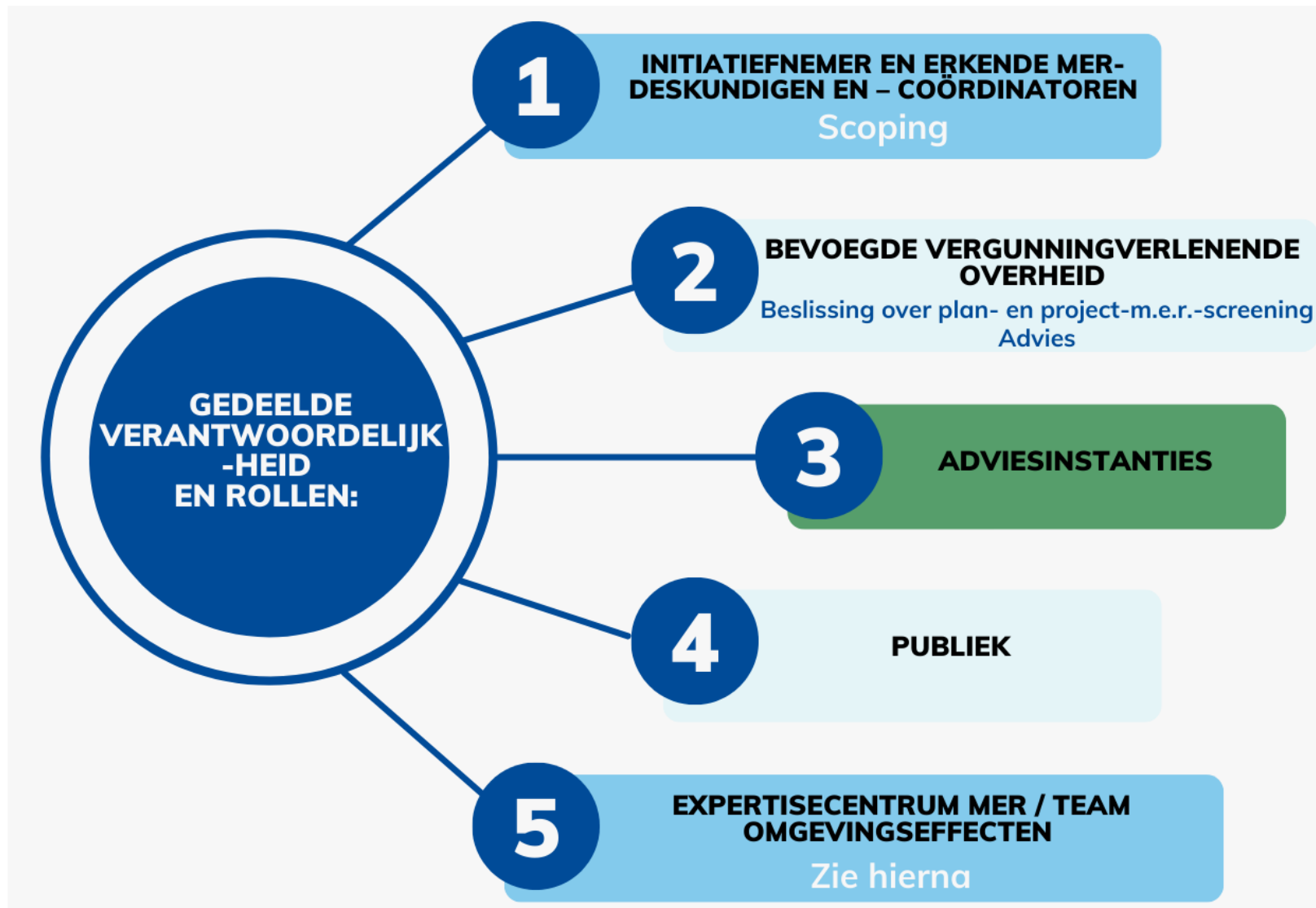
Wijziging DABM (7)

Integratie MER in besluitvormingsproces plan / project

- Procesmatige integratie mogelijk maken via wijziging van generieke bepalingen DABM (cfr. Integratiespoor BVR van 17 februari 2017 betreffende het geïntegreerde planningsproces voor ruimtelijke uitvoeringsplannen, planmilieueffectrapportage, ruimtelijke veiligheidsrapportage en andere effectbeoordelingen)
- Doorwerking MER /screening + formele motiveringsplicht (cfr. Rechtspraak)

Wijziging DABM (8)

Kwaliteitsborging

4. Expertisecentrum MER

Expertisecentrum MER

- Rol kwaliteitsborging:
 - (integraal) scopingsadvies
 - Kwaliteitsadvies plan-MER
 - Kwaliteitsadvies project-MER (na overgangperiode) >< goedkeuring (overgangperiode)
 - Toekenning, opvolging en evalueren erkenningen
- Afschaffen (“bindende”) richtlijnenboeken: sneller inspelen op evoluties (samenwerking met erkende MER-deskundigen)
- Netwerk en communicatie
- Digitale dienstverlening – digitale tools

Bedankt voor jullie aandacht